

Όνομα/νυμο:

Τυπογραφή:

ΑΜ:

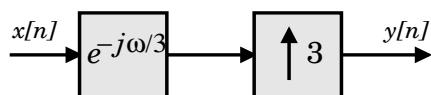
Εξάμηνο:

Αριθμός διφύλλων:

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ: Ανοιχτό βιβλίο μαθήματος ή σημειώσεις μαθήματος. Κλειστά κινητά.

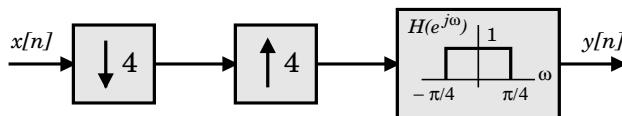
Θέμα 1: (22%) Τα (a) και (b) είναι ανεξάρτητα ερωτήματα. Απαντήστε αναλυτικά.

- (a) Στο σύστημα του σχήματος, η είσοδος είναι $x[n] = \delta[n]$. Σχεδιάστε το πλάτος και την φάση του $Y(e^{j\omega})$ της εξόδου (για $|\omega| < \pi$).

- (b) Ποια είναι η έξοδος $y[n]$ του συστήματος του σχήματος, όταν η είσοδος $x[n]$ είναι η

$$x[n] = \left[\frac{\sin(\pi n/8)}{\pi n} \right]^2$$

Θέμα 2: (28%) Δίνεται το αιτιατό, γραμμικό, χρονικά αναλλοίωτο σύστημα:

$$H(z) = \frac{(1 - 0.5 z^{-1})(1 + 4 z^{-2})}{(1 - 0.64 z^{-2})} .$$

- (a) Σχεδιάστε το διάγραμμα υλοποίησής του σε κανονική μορφή (direct form) I και II, όπως και ένα διάγραμμα υλοποίησής του σε σειρά (cascade).
- (b) Σχεδιάστε το διάγραμμα μηδενικών και πόλων του.
- (c) Εκφράστε τη συνάρτηση μεταφοράς ως γινόμενο συστήματος ελάχιστης φάσης (minimum phase), $H_1(z)$, και ολοπερατού (all pass), $H_{ap}(z)$, δηλαδή $H(z) = H_1(z) H_{ap}(z)$, και σχεδιάστε τα διαγράμματα πόλων/μηδενικών τους.
- (d) Εκφράστε τη συνάρτηση μεταφοράς ως γινόμενο ενός άλλου συστήματος ελάχιστης φάσης (minimum phase), $H_2(z)$, και ενός συστήματος πεπερασμένης κρουστικής απόκρισης, γραμμικής φάσης (F.I.R., linear phase), $H_{lin}(z)$, δηλαδή $H(z) = H_2(z) H_{lin}(z)$, και σχεδιάστε τα διαγράμματα πόλων/μηδενικών τους.

Θέμα 3: (25%) Τα (a) και (b) είναι ανεξάρτητα ερωτήματα. Απαντήστε αναλυτικά.

(a) Έστω ότι το φίλτρο διακριτού χρόνου δίνεται από την:

$$H(z) = \frac{6}{1 - e^{-0.3}z^{-1}} - \frac{3}{1 - e^{-0.6}z^{-1}} .$$

Το φίλτρο αυτό έχει σχεδιαστεί με την μέθοδο της αμετάβλητης χρονοστικής απόκρισης (impluse invariance) με βάση ένα φίλτρο συνεχούς χρόνου, χρησιμοποιώντας τη σχέση $h[n] = 3 h_c(3n)$ μεταξύ των χρονοστικών αποκρίσεων του φίλτρου διακριτού και συνεχούς χρόνου. Βρείτε μία συνάρτηση μεταφοράς του φίλτρου συνεχούς χρόνου, $H_c(s)$, από την οποία μπορεί να προέκυψε το δοθέν φίλτρο διακριτού χρόνου.

(b) Σχεδιάστε ένα κατωπερατό (lowpass) φίλτρο Butterworth τάξης 1 με συχνότητα στην απόσβεση 3 dB ίση με $\omega_c = 0.8\pi$. Χρησιμοποιείστε τον δι-γραμμικό μετασχηματισμό, όπως επίσης και την μέθοδο αμετάβλητης χρονοστικής απόκρισης. Βρείτε τις $H(z)$ σε κάθε περίπτωση. Δίνεται ότι $\tan(0.4\pi) = 3.078$.

Θέμα 4: (25%) Τα (a) και (b) είναι ανεξάρτητα ερωτήματα. Απαντήστε αναλυτικά.

(a) Υπολογίστε την κυκλική συνέλιξη των ακολουθιών:

$$x[n] = 6\delta[n] + 5\delta[n-1] + 4\delta[n-2] + 3\delta[n-3] + 2\delta[n-4] + \delta[n-5]$$

και

$$h[n] = \delta[n] + \delta[n-4] ,$$

για $N = 6$ και για $N = 10$.

(b) Δίνεται το σήμα:

$$x[n] = \begin{cases} \cos(\pi n/6), & 0 \leq n \leq 35 \\ \cos(\pi n/2), & 36 \leq n \leq 71 \\ 0, & \text{αλλού} \end{cases}$$

του οποίου θέλουμε να εκτιμήσουμε το φασματόγραμμα. Υπολογίστε (και σχεδιάστε σε 3-D) τα δείγματα

$$X[rR, k] = \sum_{m=0}^{L-1} x[rR+m] w[m] e^{-j(2\pi/N)k m},$$

για $-\infty < r < \infty$ και $0 \leq k \leq N-1$, όπου το $w[n]$ είναι ένα ορθογώνιο παράθυρο μήκους $L = 36$, ο DFT έχει μήκος $N = 36$, και η δειγματοληψία στο χρόνο γίνεται επίσης με $R = 36$.